

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αναδυόμενος Γραμματισμός: Έρευνα & Εφαρμογές

Ρέθυμνο, 19-20 Οκτωβρίου 2007

Ομιλητές και θέματα αυτού του Διεθνούς Συνεδρίου:

- 1) **Clay, Jenny** (Daughter of Marie M. Clay) – **McEwan, Graham** (Chair of the Marie Clay Literacy Trust, N. Zealand) & **Doyle, Mary Anne** (Neag School of Education, University of Connecticut, U.S.A.): “*A review of the life and scholarship of Marie M. Clay*” .
- 2) **Gambrell, Linda** (Clemson University, U.S.A. and President of the International Reading Association): “*The power of reading aloud to young children*” .
- 3) **Συνώδη, Ευανθία** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): «*Η γλώσσα στο πρόγραμμα σπουδών του νηπιαγωγείου του Οντάριο του Καναδά και της Ιαπωνίας*» .
- 4) **Pandis, Meeli** (Tallinn University): “*Dimensions of individualization and globalization in changing paradigm of education and kindergarten curriculum on literacy in Estonia*” .
- 5) **Hassan, Rouba** (UFR Sciences de l' éducation, Université Lille 3): “*Oral language instruction as a part of emergent literacy. Curriculum and teachers' practices*” .
- 6) **Hägström, Ingrid** (Behavioural Sciences and Learning (IBL), Linköping University): “*Preventing reading difficulties through language games in preschool settings*” .
- 7) **Κώτση, Κωνσταντίνα & Σούμπαση, Σταυρούλα**: «*Αναδυόμενος γραμματισμός και πολυγλωσσία: πρόταση για έρευνα εκπαιδευτικού σχεδιασμού στο πλαίσιο των νέων προγραμμάτων σπουδών*» .
- 8) **Τάφα, Ευφημία** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): «*Η εκπαίδευση των πρώιμων αναγνώστων στην προσχολική και σχολική τάξη: συνεντεύξεις με τους γονείς και τους δασκάλους τους*» .
- 9) **Γκλιάνου-Χριστοδούλου, Νικολέττα** (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο): «*Η διερεύνηση της σχέσης νηπιαγωγών-γονιών στην προώθηση του εγγραμματισμού στο νηπιαγωγείο*» .
- 10) **Κουτσουράκη, Στέλλα** (Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης): «*Πρώιμος γραμματισμός: απόψεις, εμπειρίες και σχετικές διδακτικές προσεγγίσεις των εκπαιδευτικών*» .
- 11) **Μοσχοβάκη, Ελένη** (Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Βορείου Αιγαίου) & **Παπούδη, Δέσποινα** (ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών): «*Οι μαθησιακές εμπειρίες γραφής παιδιών προσχολικής ηλικίας σε νηπιαγωγεία*» .

- 12) **Μιχαλοπούλου, Κατερίνα** (Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): *«Δημιουργία μιας γωνιάς γραφής στο νηπιαγωγείο»* .
- 13) **Αϊδίνης, Αθανάσιος** (Π.Τ.Δ.Ε., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): *«Ικανότητα αναγνώρισης λέξεων και αναγνωστική κατανόηση στις δύο πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου»* .
- 14) **Τσεσμελή, Στυλιανή** (Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου): *«Η ικανότητα μορφολογικής παραγωγής κατά τα πρώτα στάδια ανάπτυξής της»* .
- 15) **Μουζάκη, Αγγελική & Κουρκούτας, Ηλίας** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης): *«Αυτοαντίληψη αναγνωστικής ικανότητας σε μαθητές του δημοτικού σχολείου»* .
- 16) **Γκανά, Ελένη, Δασκαγιάννη, Χριστίνα & Μπόστογλου, Καφένια** (Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): *«Ανιχνεύοντας τις στρατηγικές ανάγνωσης παιδιών της προσχολικής ηλικίας πριν και μετά την εφαρμογή των κατευθύνσεων του ΔΕΠΠΣ»* .
- 17) **Παπαδοπούλου, Σμαράγδα** (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων): *«Στοιχεία ευφυνούς γραμματισμού για χαρισματικά-έξυπνα παιδιά στην πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου – έρευνα και εφαρμογές»* .
- 18) **Ηλία, Ελένη**: *«Παίζοντας με τους “άταχτους” στίχους. Η συμβολή ενός εφαρμοσμένου προγράμματος δημοτικής ποίησης στην ανάπτυξη του γραμματισμού»* .
- 19) **Τσιλιμένη, Τασούλα** (Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): *«Σύγχρονα εικονογραφημένα παιδικά βιβλία: η πολυτροπικότητα του κειμένου και η αξιοποίησή της για την ανάπτυξη του γραμματισμού σε παιδιά προσχολικής ηλικίας»* .
- 20) **Σιβροπούλου, Ρένα** (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας) & **Σακελλαρίου, Μαρία** (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων): *«Η συμβολή των πληροφοριακών κειμένων στην καλλιέργεια του προφορικού λόγου των νηπίων»* .
- 21) **Χλαπάνα, Ελισσάβη** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): *“Διαφοροποιήσεις στη δομή του κειμένου και οι επιδράσεις τους στην ποιότητα της συζήτησης κατά την ανάγνωση των ιστοριών στην προσχολική τάξη”* .
- 22) **Παπούδη, Δέσποινα** (ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών) & **Μισαηλίδη, Πλουσία** (Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων): *«Αναφορές σε νοητικές καταστάσεις κατά την αφήγηση ιστοριών από εκπαιδευτικούς προσχολικής αγωγής»* .
- 23) **Αβραμίδου, Ελευθερία** (Γ.Ν. Παπαγεωργίου - Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): *«Κατάκτηση της γραφής σε δίγλωσσα και μονόγλωσσα παιδιά»* .
- 24) **Χατζάκη, Μαρία**: *«Βαθμός δυσκολίας δοκιμασιών αξιολόγησης φωνολογικής επίγνωσης μαθητών προσχολικής ηλικίας»* .
- 25) **Σαμαρά, Βασιλική** (Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου): *«Πρακτικές γραμματισμού στα κειμενικά είδη στην πρώτη σχολική ηλικία»* .
- 26) **Κωστούλη, Τριανταφυλλιά** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): *«Τροχιές μετάβασης από τον προφορικό στο γραπτό λόγο: η αναδυόμενη διάσταση του γραπτού λόγου σε σχολικές κοινότητες γραμματισμού»* .
- 27) **Φαχαντίδης, Νικόλαος** (Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας) & **Βακάλη, Άννα** (Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας): *«Τεχνολογικά παιχνίδια εποικοδομισμού ως περιβάλλοντα ενίσχυσης του αναδυόμενου γραμματισμού»* .
- 28) **Καψάλης, Γεώργιος** (Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Βορείου Αιγαίου): *«Επεξεργασία κειμένου στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας στις Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξεις του δημοτικού σχολείου»* .

- 29) **Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Νικολέττα** (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Λάρισας): *«Αναδυόμενος γραμματισμός και μέσα μαζικής επικοινωνίας»* .
- 30) **Μανωλίτσης, Γεώργιος & Τάφα, Ευφημία** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): *«Αξιολόγηση των γνώσεων για το γραπτό λόγο Κυπρίων μαθητών Α΄ τάξης δημοτικού σχολείου»* .
- 31) **Γουργιώτου, Έφη** (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο): *«Αξιολόγηση νηπίων έπειτα από την εφαρμογή ενός προγράμματος παρέμβασης σχετικά με τον προφορικό επικοινωνιακό λόγο στο νηπιαγωγείο»* .
- 32) **Γιαννετοπούλου, Αγγελική & Κιρπότην, Λιοντμίλα** (Επιτροπή Έρευνας Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών): *«Αξιολόγηση μεταφωνολογικών δεξιοτήτων και ανάπτυξη του γραμματισμού»* .
- 33) **Αβραμίδου, Ελευθερία** (Γ.Ν. Παπαγεωργίου - Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), **Γκόλφη, Α., Ντέρη, Ι. & Αμπατζόγλου, Γρηγόρης** (Γ.Π.Ν. ΑΧΕΠΑ - Γ. Ψυχιατρική Κλινική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): *«Η αφήγηση μιας ιστορίας ως μέσο παρατήρησης εμπειριών γραπτού λόγου»* .
- 34) **Κασσωτάκη-Ψαρουδάκη, Πόπη**: *«Η ιδιοσυγκρασία (ταμπεραμέντο) του παιδιού ως προγνωστικός παράγοντας της ανάπτυξης της πρώιμης ανάγνωσης»* .
- 35) **Στελλάκης, Νεκτάριος** (Τα.Ε.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστήμιο Πατρών) & **Αποστόλου, Ζωή**: *«Ανακαλύπτοντας τα δομικά στοιχεία των αφηγηματικών κειμένων μέσα από τη σύνθεση ιστοριών»* .
- 36) **Κουτουμάνου, Αικατερίνη** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *«Κατάκτηση κλιτικών επιθημάτων με ημίφωνο από παιδιά προσχολικής ηλικίας»* .
- 37) **Μαγουλά, Ευγενία & Φουφουδάκη, Κ.** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *Γλωσσικές στρατηγικές κατά την κατάκτηση της ανάγνωσης στην Α΄ δημοτικού»* .
- 38) **Αντωνίου, Φαίη & Πατσιοδήμου, Αντωνία** (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): *«Σχέση μεταξύ αυτόματης κατονομασίας και αναγνωστικής αποκωδικοποίησης στην Α΄ δημοτικού»* .
- 39) **Μουζάκη, Αγγελική & Χατζηδάκη, Ασπασία** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης): *«Λεξιλογική ανάπτυξη στο δημοτικό σχολείο: μια διαχρονική μελέτη δίγλωσσων και μονόγλωσσων μαθητών»* .
- 40) **Kuratji, Helen** (Πανεπιστήμιο Manchester, U.K.): *«Αναγνωστική ανάπτυξη δίγλωσσων Ελληνόφωνων-Αγγλόφωνων παιδιών ηλικίας 5-10 χρονών στην Αγγλία και στην Κύπρο»* .
- 41) **Γκουτρομανίδου, Παγόνα** (Τ.Ε.Π.Α.Ε., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): *«Στάδια κατάκτησης του γραπτού λόγου και η σχέση τους με το κοινωνικο-οικονομικο-μορφωτικό επίπεδο των γονέων σε παιδιά νηπιακής ηλικίας»* .
- 42) **Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γεωργία & Φραγκούλης, Γεώργιος** (Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *«Η συγκρότηση των αντιλήψεων και των πρακτικών των εκπαιδευτικών ως προς την αναγνωστική ικανότητα των μαθητών»* .
- 43) **Σωτηροπούλου-Ζορμπαλά, Μαρίνα** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): *«Αισθητικός και γλωσσικός γραμματισμός: μια συνδυασμένη προσέγγιση»* .
- 44) **Τρούλη, Καλλιόπη & Αμπαρτζάκη, Μαρία** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): *«Από το κινητικό παιχνίδι στην ανάγνωση»* .

- 45) **Σαμαράς, Βασίλης & Πολυχρονόπουλος, Πάνος** (ΤΕΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Πατρών): «*Ο αναδυόμενος τεχνικός γραμματισμός*» .
- 46) **Hannon, Peter** (School of Education, University of Sheffield, U.K.): “*Working with families to promote early literacy development: the REAL experiment*” .
- 47) **Goswami, Usha** (Centre of Neuroscience in Education, University of Cambridge, U.K.): “*Phonological skills and learning to read across languages*” .
- 48) **Παπαδόπουλος, Τιμόθεος**: «*Γνωστική εκπαίδευση και αναγνωστικές δυσκολίες: Η εποχή των απλοϊκών προγραμμάτων παρέμβασης έχει πλέον παρέλθει*» .
- 49) **Χερουβείμ, Όλγα & Μανωλίτσης, Γεώργιος** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): «*Ο ρόλος της ενίσχυσης της φωνολογικής επίγνωσης παιδιών προσχολικής ηλικίας στις αναδυόμενες δεξιότητες γραφής τους*» .
- 50) **Σταυρακάκη, Ζωή & Μανωλίτσης, Γεώργιος** (Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Κρήτης): «*Η ενίσχυση της μορφολογικής επίγνωσης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας*» .
- 51) **Γώτη, Έφη & Ντίνας, Κώστας** (Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας): «*Αναδυόμενες συμπεριφορές ανάγνωσης και γραφής*» .
- 52) **Κρέζα, Μαρία** (Université Charles de Gaulle - Lille 3, France): «*Διαδικασίες ανάγνωσης παιδιών προσχολικής ηλικίας και περιγραφή αυτών από τα ίδια τα παιδιά: συγκριτική μελέτη μεταξύ Ελλάδας και Γαλλίας*» .
- 53) **Θεοδωρακάκου, Μαρία** (Α/θμια Εκπαίδευση Νομού Ρεθύμνης): «*Η επικοινωνιακή προσέγγιση γραφής και ανάγνωσης στο νηπιαγωγείο μέσω της μεταφοράς του ταχυδρόμου: μια μελέτη περίπτωσης*» .
- 54) **Παπούδη, Δέσποινα** (ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών): «*Παιδιά με διαταραχές του λόγου σε επικοινωνία με τους δασκάλους τους κατά την ανάγνωση ενός παιδικού βιβλίου*» .
- 55) **Γραμμένου, Αναστασία & Λαβάζογλου, Αγγελική** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης): «*Το προφίλ των μαθητών με Δ.Μ. σε ένα τεστ ελέγχου του βαθμού κατάρκτησης της γραφοφωνολογικής αντιστοιχίας*» .
- 56) **Τζελέπη-Γιαννάτου, Ελένη** (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο): «*Μαθησιακές δυσκολίες και φωνολογική επίγνωση: ο ρόλος του εκπαιδευτικού*» .
- 57) **Βλασσοπούλου, Μαρία** (Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών): «*ΑνΟμιλο4: ανιχνευτικό τεστ διαταραχών ομιλίας και λόγου στην ηλικία των 4 ετών*» .
- 58) **Τσεσμελή, Στυλιανή** (Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου): «*Η επίδραση των μορφοφωνημικών αλλαγών στην ορθογραφία παράγωγων λέξεων στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου*» .
- 59) **Καραντζόλα, Ελένη** (Πανεπιστήμιο Αιγαίου), **Κύρδη, Καλλιόπη, Σπανέλλη, Τατιάνα & Τσιαγκάνη, Θεοδώρα**: «*Αναδυόμενος γραμματισμός στα νέα σχολικά βιβλία της Α΄ δημοτικού: από τον σχεδιασμό στις εφαρμογές*» .
- 60) **Δημητριάδου, Κατερίνα** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας) & **Κονσούλη, Ελένη** (Τμήμα Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): «*Γραμματισμός στην Α΄ δημοτικού: μια “ανάγνωση” των νέων εγχειριδίων για τη Γλώσσα*» .
- 61) **Μιχάλης, Αθανάσιος** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου): «*Πρακτικές γραμματισμού στα κειμενικά είδη στην πρώτη σχολική ηλικία*» .

62) **Σηφάκη, Αγγελική** (Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών): *«Η γραπτή έκφραση στα σχολικά εγχειρίδια για το γλωσσικό μάθημα: μια συγκριτική μελέτη για τις Α΄ και Β΄ τάξεις δημοτικού»* .

63) **Σαραφίδου, Τριανταφυλλιά** (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης): *«Η ανάπτυξη των κειμενικών δεξιοτήτων των μαθητών μέσα από αφηγηματικά πλαίσια κατά την πρώτη σχολική ηλικία: η περίπτωση του βιβλίου των Θρησκευτικών της Γ΄ τάξης του δημοτικού σχολείου»* .

